

Nytt fra korrupsjonsfronten.

Den virkelig samlende ide for den berne som flokker sig om Quisling er at situasjonen skal nyttes ut til egen fordel så langt endene strekker til. Vidkun Iskariot går selv i spissen for sine menn. I den korte tiden han har sittet som ministerpresident har han greidd å skaffe sig et millionpalass på Bygdø ved Oslo, møblert med stjålet inventar og servise fra Norske Selskab. Gøsjen sin har han selv fastsatt til kr. 20,000 pr. måned, fra Vinmonopolet har han hittil rekvirert varer for kr. 11,000,- som ekstrarasjon, og under elektrisiterasjonsrøringen fikk han sig tildelt en kvote på 50,000 kw. til lys- og varmebruk. Alt under ett - ikke så små resultater av to måneders "regjerings-tid" og vel så det.

Men også hans disipler viser et glimrende næringsvett. Vi har en kaffegrosserer som heter Reidar Bånrud, som aldri har handlet med noen frukt, bortsett fra den forbudne, før han fikk sig tildelt for videresalg den største kvote av juleappelsinene. Etter at partiet hadde skaffet ham denne fordel, søkte han opptagelse i fruktgrossistenes forening. Styret i foreningen kunne selvfølgelig ikke anerkjenne ham som bransjemann, og avslo enstemmig hans ansøking. Bånrud, hvis pågåenhet er like stor som hans frekkhet, sørget omgående for at det av staten bårne parti avsatte styremedlemmene og oppnevnte parti-medlemmer i stedet. Dermed var Bånrud, i ~~XXXXXX~~ henhold til nyordningens krav om fagutdannelse, i en-to-tre anerkjent som fullt utdannet spesialist i fruktbransjen, slik at han nu kan innkassere en fortjeneste på fruktimporten som står fullt på høide med de gamle og anerkjente firmaer i Bransjen. Bånrud har videre en venn som, selv om han er millionær, ikke er noen kostforæker når det gjelder å skaffe sig flere penger. Det er den kjente skibsreder og kommissariske president, Johan Stenersen. Han blev meget begeistret da han hørte historien om hvordan kaffe-grossisten hadde tiltvunget sig en andel av den norske fruktimporten, og vi kan tenke oss at begeistringa var til rent faretruende høider da det viste sig at Bånrud til og med var villig til å skaffe Stenersen en lignende ekstra-inntekt. Etter å ha studert den nuværende importlisten, festet de to herrer sig ved sukkeret.

I sukker-bransjen fordeles en viss provisjon av den nuværende import på de firmaer som tidligere importerte denne vare i forhold til deres førkrigsomsætning. Bånrud ringte straks til et av de større sukkerfirmaer og meddelte at hr. Stenersen nedla krav om 10 % av den provisjon som samtlige sukkeragenter oppebærer for salg til Norge. Firmaet blev meget forbauset over at en skibsreder skulle ha underhold av sukkeragentene og spurte om grunnen. Hr. Stenersen hadde gjort tyskerne så mange tjenester og hadde ofret sig så meget for n.s. at han hadde krav på det, og desuten "er De et jøsingfirma", svarte hr. Bånrud.

Samtlige sukkeragenter blev deretter innkalt til et møte, hvor man besluttet å anmode hr. Bånrud om en skriftlig begrunnelse for kravet. Selv om egen nytten går foran fellesnyttens for n.s. ledelsen, var jo 10 % eller ca. 40,000 kr. pr. år en litt stor lønn for en mann som var sukkerbransjen helt uvedkommende, selv om denne mannen hadde gjort okkupasjonsmakten og landsforraderne aldri så store tjenester.

Hr. Stenersen, som tidligere har vært sakfører, overtok selv arbeidet med den skriftlige fremstilling av saken. I et brev til Norske Agenter Landsforbund av 15. april, skriver han at han i 1939 startet Stenersens Handelskompani A/S som efter hånden oppnådde et mellem-europeisk agentur i sukker. (Opprettelsen av dette selskap vakte i sin tid en pinlig oppmerksomhet da det åpenbart kun var startet for å gi hr. Stenersen personlig en viss provisjon på leveranser av forskjellige slags varer til de skib han disponerte, provisjoner som en skibsdisponent ikke har lovlig adgang til å oppebære. Sukkerpartier har imidlertid dette handelskompaniet aldri omsatt, og det har heller ikke hr. Stenersen gjort, bortsett fra de alminnelige butikkinnkjøp til husholdningen.

Han finner det imidlertid i sitt brev rimelig at han, som hadde tenkt å begynne sukkerimport, får en del av den provisjon som de gamle firmaer, som har arbeidet i en årrekke i bransjen, oppebærer. Han finner at det er et

meget beskjedent krav at hans firma får 10 prosent av denne provisjonen i. di det er nazistisk når 90 prosent fordeles på ikke-nazistiske firmaer. Han antyder endog at han ikke tror at det er hans førers mening at nazistiske forretningsfolk skal stilles i skyggen og at forholdet kan ordnes på en radikal eller på en mer lempelig måte. Han foretrekker å gå den lempelige vei og har derfor ennå ikke henvendt sig til myndighetene, sier han, men skulle de avvise hans krav, vil han bli nødt til å gripe til skarpere forholdsregler!

Som en ser - de nazistiske kapitalister er skåret av en temmelig råtten rot. De har sine forbilleder i de amerikanske gangsterbander som krever årlig avgift av folk for at "det ikke skal hende dem noe". Det er bare den forskjellen at i et sivilisert land - som Amerika - blir den slags utpresning belønnet med tukthus, mens den i det n.s. styrte Norge blir drevet i forståelse med de politiske ledere ( som formodentlig skal ha sin ~~XIX~~ del) og under beskyttelse av politi og hird.

#### Foren gasskrigen:

Hvordan kan det ha sig at de tyske myndigheter - lenge før Churchill hadde holdt sin tale der han advarte de tyske myndigheter mot å gripe til gassen - sendte bl.a. de norske avisene et kategorisk forbud mot å omtale gasskrig i noen som helst form? Er det slik å forstå at de okkuperte land skulle leve i uvitenhet om de farer som truet den siviliserte verden og at Churchill har grepet forpurrende inn i de tyske planene?

#### Idrettsføreren straffes.

Reichborn Kjenneruds lenge ventede avsettelse som idrettsfører har nu funnet sted. Grunnen er ikke bare den at han ikke har klart å bryte den norske idrettsfront. Hovedårsaken er en revisjonsantegnelse for hans store forbruk av statsmidler til representasjon. Mellom kr. 27,000 og kr. 28,000 er gått ned til å tilfredstille hans selskapslige fordringer, og det blev en litt for stor regning - selv for n.s. lederne.

Enkelte svenske aviser offentliggjør en tegning av Quisling i samtale med den japanske keiser. Quisling tilbyr keiseren å stille sig til disposisjon for en ny nyordning når japanerne har erobret Europa.

"Monsteranlegget" på Grini utvides nu for å skaffe plass til 2400 nye pensjonærer. n.s. bør virkelig sørge for at arbeidet blir skikkelig utført, slik at de slipper å klage på lokalitetene når deres tid kommer.

En dansk forretningsmann kom nylig hjem fra en forretningsreise til Italia, og blev spurt om hvordan han hadde likt sig der. - Gu'be-vars, en slik mottagelse har jeg aldri fått i noe annet land. Uttalte man sig litt tyskfiendtlig, var det ikke måte på hvor populær man blev!

#### Politiets stilling.

En av de sorgeligste foreteelser er at norsk politi og norske lensmenn til stadighet blir tvunget til å arrestere norske borgere utenfor lov og rett, bare på ordre fra tyskere eller quislinger. Det norske politiet bør nu ta sin stilling opp til overveielse. Vil de fortsatt medvirke til arrestasjoner som foretas uten lovlig grunn, setter de sig selv utenfor den norske fronten. Det kan ikke være verre for en politimann å bli arrestert fordi han holder på lov og rett enn det er for andre yrkesgrupper. Tvertom - som lovens voktere ville det ikke ha vært for meget forångt om de hadde gått i spissen for den fylkingen som har reist sig mot det nazistiske barbariet.

Tiden er ikke egnet for kompromiser. I dag kreves et enten-eller: et med oss eller mot oss. Politiet må nu slutte opp om den norske front.

Vi er ikke på jakt efter ros eller hederlig omtale. Vi vil derfor sette pris på at våre lesere unnlater å oppgi "Frihet" som kilde for en eller annen opplysning som de måtte ville bringe videre. Du kan gjerne vite meget, men du skal helst ikke vite hvor du vet det fra!

Slaget om Kertsch-halvøia er endt med en tysk seier. Den kom ikke overraskende og betydningen av den skal ikke overvurderes. Vi har liten tro på at tyskerne vil våge et sprang over Kertsch-streket så lenge den russiske flåten har det absolutte herredømmet i Svartehavet og den andre tyske flanken står langt vest for Rostow. Kampene på Kertsch-halvøia er av tyskerne selv blitt betegnet som et ledd i de "opprensingsaksjoner" som måtte settes i gang før storoffensiven kunne settes i gang, og for en gangs skyld er vi tilbøielige til å slutte oss til den tyske fortolkningen. - Det er imidlertid grunn til å se litt nærmere på de resultater tyskerne hevder å ha oppnådd under denne "opprensingsaksjonen". I en sørmelding, som blev sendt ut tirsdag kveld, blev det hevdet at det var tatt nesten 150,000 fanger, og at det var ødelagt eller tatt som bytte hundrevis av tanks og fly og tusenvis av kanoner, biler og hester foruten "uoverskuelige" mengder av annet krigstilfang. Til dette bemerker russerne nokså tørt at Hitler dermed har tatt til fange dobbelt så mange soldater som russerne noen gang har hatt på hele Krimhalvøia, og et lite blikk på kartet skulle være nok til å overbevise en om det absurde i den tyske meldingen. Tror noen at russerne på området fra et punkt øst for Feodosia og videre østover har kunnet pakke sammen så mange soldater og så meget krigsmateriell av tyskerne - etter 12 dagers harde kamper, der det nødvendigvis må ha vært store tap på begge sider - har kunnet telle opp nesten 150,000 fanger og et krigsbytte i forhold til dette? Var den tyske meldingen riktig, måtte russerne ha stuert sine soldater og sitt krigsmateriell sammen som sild i en tønne, og det vil vel ikke tyskerne forlange at vi skal tro om russerne? Kort sagt: russerne har lidt et nederlag på Kertsch-halvøia, men ikke på langt nær så stort og betydningsfullt som tyskerne fremstiller det - etter at seieren er vunnet.

I forrige nummer av "Frihet" bemerket vi at vi ennu ikke hadde sett den russiske reaksjon overfor det tyske angrepet på Kertsch-halvøia. Svaret kom dagen etter, da marskalk Timosjenko satte i gang en kraftig og øiensynlig vel planlagt offensiv på Charkow-fronten. Det er grunn til å tro at offensiven kom overraskende på tyskerne og i de første dagene blev det oppnådd meget store resultater. Etter 5 dagers kamper hadde de russiske styrkene åpnet en 160 km. lang luke i de tyske stillingene og trengt innover i 20 til 60 kilometers dybde, hvorunder det var ødelagt 400 tyske tanks, mens 210 blev tatt som bytte. Videre blev det erobret 365 kanoner og en mengde mørsere, maskinkanoner og maskingeværer og ødelagt tilsvarende mengder av disse våpenartene. 12000 tyskere mistet livet og et langt større antall satt ut av kampdyktig tilstand. - Fra de siste dagers kamper foreligger det ingen detaljerte meldinger, men det ser ut til at tyskerne har satt i gang en motoffensiv 130 km. sydøst for Charkow - øiensynlig for å utflankere den russiske angrebølgen - samtidig som de hevder at den russiske offensiven er stoppet opp. Russerne hevder på sin side at de har stanset den tyske motoffensiven og at de fortsetter sin egen fremrykning, trass i store vansker på grunn av det minnelagte terrenget. Den nærmeste uken vil antagelig bringe en avklaring av situasjonen, men alt nu kan en slå fast at den russiske offensiven har forårsaket store forstyrrelser i de tyske planene for storoffensiven mot Kaukasus. Det er også litt pussig å tenke på at det nu snart er 10 måneder siden tyskerne for første gangen hevdet at de russiske armeene var knust og at de hadde mistet sin angrepskraft!

Fra de øvrige frontavsnitt i øst foreligger ingen nye meldinger av betydning, men det er tydelig at det pågår ganske heftige kamper på enkelte avsnitt av finskefronten.

Fronten i Libya og fronten i Det fjerne Østen har ligget i usdvanne den siste uken, bortsett fra endel flyaktivitet over spredte avsnitt. Bombeangrepene mot Malta har fått en ganske interessant bakgrunn gjennom enkelte artikler, i den italienske pressen, der de stadige angrepene nu motiveres med at gibraltar kan bli et farlig utgangspunkt for en alliert invasjon av Italia. Dette, sammenholdt med Mussolinis nylige inspeksjonsreise til Sardinia og utnevnelsen av kronprins Umberto til øverstkommanderende for de italienske styrker i

Mellem- og Syd-Italia gir en grunn til å tro at aksemaktene virkelig regner med mulighetene for en alliert aksjon i stort format mot det italienske fastland og sjene i Middelhavet.

Det engelske flyvåpen angrep natt til mandag industribyen Mannheim og anrettet betydelige skader på anilin-verkene og de store instrumentverksteder. Ellers har nettene vært rolige, både over Tyskland og England, men i dagslys er det blitt rettet gjentatte angrep mot flyplasser og industrimål i det besatte Frankrike. Besuten fortsetter kampen mot den tyske skibsfart. Av ukens høst langs norskekysten merker vi oss to transportskip som blev senket ved Ålesund og 1 som blev bombet til vrak ved Måløy. Den siste måneden er 30 skib i den tyske forsynings-skibsfarten langs norskekysten blitt senket eller skadet.

Søndag den 17. mai rettet engelske fly et kraftig angrep mot den tyske krysser "Prins Eugen" som var på vei til Tyskland for å reparere de skader den blev tilføidd mens den lå i Trondheim. I følge de meldinger som foreligger fra engelsk hold og som er blitt bekreftet gjennom opplysninger fra norske øienvitner, blev "Prins Eugen" rammet av en - XXX om ikke to - torpedoer. Skibet la sig tydelig over etter at det var truffet men fortsatte sydover til det kom ut av øienvide for tilskuerne på land. Under de heftige luftkamper som oppsto mellom de tyske jagere og de engelske bombefly, blev det skutt ned minst 5 tyske jagere. Engelskmennene selv melder at de mistet 9 fly.

Den norske nasjonaldagen blev feiret over hele den frie verden. Kong Håkon, utenriksminister Trygve Lie og den engelske marineminister Alexander talte på møter i London, der Norge var gjenstand for stor hyllest som særlig blev rettet til sjøfolkene og hjemmefronten. I Stockholm blev det holdt et stort møte, der biskop Aulén talte og prins Eugen var møtt frem som representant for det svenske kongehus. Samtidig arrangerte Stockholm Arbetarkommun et stort møte i Medborgarhuset, og i Uppsala gikk studentene i demonstrasjonstog for å vise sin sympati med Norges sak. Ellers var det flere møter og tilstelninger i alle større svenske byer.

Den største konvoi, som noen gang har krysset Atlanterhavet med soldater ombord, er kommet vel frem til England, uten å ha vært i kontakt med tyske ubåter. Skibene var ladet med adskillige tusener amerikanske soldater, bl. a. en hel panseravdeling.

U.S.A. arrangerer fredag "Flåtens Dag" og sjøsetter i den anledning 30 handelsskip på en gang. Det er en rekord som bare Amerika kan slå!

Universitetets rektor, professor Seip, arbeider for tiden som tvangs fange i Polen. Lærerferden med d/s "Skjærstad" krevde et dødsoffer. Lærer Olav Hole fra Tjølling blev angrepet av lungebetennelse og måtte bringes i land i Tromsø, der han avgikk ved døden på sykehuset. 489 lærere er kommet frem til Elveneset ved Kirkenes, hvor de er satt inn i militært arbeid sammen med russiske krigsfanger.

Nya Dagligt Allehandas Berlin-korrespondent er utvist fra Tyskland. Han var kommet i skade for å fortelle sine lesere at tyskerne drev øvelser med gassgranater.

Christmas Møller, føreren for det konservative parti i Danmark, er kommet til London. I en kringkastingstale understreket han at selv om danskene i dag er innesperret i et stort fengsel, må de ikke miste håpet. En dag vil danskene, sammen med nordmennene, vinne sin frihet tilbake, ...

Direktør ved Trondheim sykehus, E. B. Koritzinsky, er avgått ved døden på Levanger sykehus. Koritzinsky, som var av jøde-ett, satt innesperret i konsentrasjonsleiren på Falstad, og det var her sykdommen rammet ham.

Formannen for Norges Kooperative Landsforening, Andr. Juel og sekretær Randolph Arnesen er blant de arresterte gidsler som blev tatt efter at grensekonstabel Christensen mistet livet ved svenskegrensen.

Til den vernepliktige norske ungdom: "Sett ikke livet unødig på spill ved uovelige handlinger. Til dere som er utålmodige vil jeg si: Vi kommer hjem en dag General Hansteen.